

Sint Maarten, de gulle geveer.

Martinus ('Kleine Mars') van Tours werd geboren in Pannonië (nu Hongarije). Zijn vader was officier in het Romeinse leger en wilde dezelfde carrière voor zijn zoon. Daarom trok Martinus al op zijn vijftiende jaar naar Gallië, waar hij in Amiens dienst nam in het leger. Hij werd één van de lijfwachten van de keizer. Martinus voelde zich echter niet thuis in het soldatenleven, ging leven als een kluizenaar tussen de gewone soldaten en hielp hen waar het nodig was. Op een winterse koude dag ontmoette Martinus bij de stadspoort een verkleumde bedelaar. Martinus pakte zijn zwaard, hakte zijn mantel doormidden en gaf een helft aan de bedelaar. Die nacht droomde hij dat hij Jezus zag, die die halve mantel droeg, waarbij hij herinnerd werd aan de woorden in Mattheüs 25:36:

"Ik was naakt en gij hebt Mij gekleed."

Martinus, die als tiener al verlangde naar het christendom, was nu helemaal overtuigd. Hij nam ontslag uit het leger, liet zich dopen en later tot geestelijke wijden, waarbij hij koos voor het laagste kerkelijke ambt: exorcist.

In 372 werd Martinus, zeer tegen zijn zin, tot bisschop van Tours gekozen. Asceet die hij was, verlangde hij naar een nederig leven in de schaduw, maar het volk van Tours kwam naar zijn woning, vond hem in het ganzenhok waar hij zich verstopt had, zette hem op een kar en nam hem mee om hem tot bisschop te laten wijden. Met een sip gezicht liet Martinus zich dit welgevallend, want nederig als hij was vond hij dat hij niet het recht had om nee te zeggen tegen al die mensen.

Na een lang en uiterst welbesteed leven stierf Martinus, inmiddels zeer geliefd en beroemd, op 8 november 397.

Hij werd al snel als heilige vereerd; overigens was hij daarmee de eerste heilige die niet als martelaar voor de Roomse kerk gestorven was.

Martinus' halve mantel ('cappa') werd als een relikwiewaard op een speciale plek in Tours, dat snel uitgroeide tot een belangrijk bedevaartsoord. De woorden 'kapel' en 'kapelaan' zijn afgeleid van het woord 'cappa' en alleen al aan dit detail kun je zien hoe enorm de invloed van sint Maarten is geweest...

vertaling *Beatus vir sanctus*

Gezegend is de heilige man Martinus, bisschop van de stad Tours.

Hij rust nu, nadat de engelen hem ontvangen hebben:

de aartsengelen, de tronen, de heerschappijen en krachten.

Alleluja

n.b: Tronen zijn een soort engelen van de allerverhevenste soort.

Ze worden ook aangeduid als de 'wielen' of de 'veellogigen.'

vertaling Dixerunt discipuli

*De volgelingen zeiden tegen de gezegende Martinus:
Waarom heb je ons verlaten, vader?
Laat je ons eenzaam achter?
Want roofzuchtige wolven zullen je kudde binnendringen.*

Vertaling Rex Christe Martini decus

*Koning Christus, die Martinus siert
Hij is Jouw lof, Jij bent zijn roem
Geef dat wij hem in Jou, ja, hemzelf in Jou verheerlijken
Jij Die maakt dat hij door heel de wereld
als parel onder de bisschoppen straalt
Geef dat hij door zijn grote verdienste
hen verlost wie zonde zwaar terneerdrukt.*

*Zie hem, op aarde arm en klein
als een rijke de hemel binnengaan.
Hemelse heirscharen ontvangen hem
Tongen, stammen en volkeren juichen hem toe.
Stralend als het leven schittert zijn verscheiden voor hemel en aarde.
Het is goed dat allen zich verheugen
Moge zo deze dag voor allen heilzaam zijn.*

*Glorie aan de Drievuldigheid
zoals Martinus haar geloofd en beleden heeft,
En moge hij door zijn goede werken
ook zelf in ons het geloof versterken.*

Amen.

**vertaling Martinus
Abrahae**
*Martinus wordt vreugdevol
ontvangen aan Abrahams
boezem:
Martinus, deze arme en
nederige man, komt rijk de
hemel binnen
Hij wordt geëerd met
hemelse hymnes.*

psalm 114:

1 Toen Israël uit Egypte trok,
het huis van Jakob uit een volk met een vreemde taal,
2 werd Juda Zijn heiligdom,
Israël Zijn koninklijk bezit.
3 De zee zag het en vluchtte,
de Jordaan deinsde achteruit,
4 de bergen sprongen op als rammen,
de heuvels als lammeren.
5 Wat was er, zee, dat u vluchtte,
Jordaan, dat u achteruit deinsde?
6 Wat was er, bergen, dat u opsprong als rammen,
en u, heuvels, als lammeren?
7 Beef, aarde, voor het aangezicht van de Heere,
voor het aangezicht van de God van Jakob,
8 Die de rots veranderde in een waterplas,
hard gesteente in een waterbron.

psalm 115

9 Niet ons, HEERE, niet ons,
maar geef Uw Naam eer,
10 om Uw goedertierenheid, om Uw trouw.
Waarom zouden de heidenvolken zeggen:
Waar is toch hun God?
11 Onze God is immers in de hemel,
Hij doet al wat Hem behaagt.
12 Hun afgoden zijn zilver en goud,
het werk van mensenhanden:
13 zij hebben een mond, maar spreken niet;
14 zij hebben oren, maar horen niet;
15 hun handen, die tasten niet;
hun voeten, die gaan niet;
er komt geen geluid uit hun keel.
16 Laat wie ze maken hun gelijk worden,
al wie op hen vertrouwt.
17 Israël, vertrouw op de HEERE,
Hij is hun hulp en hun schild.
18 Huis van Aäron, vertrouw op de HEERE,
Hij is hun hulp en hun schild.
19 U die de HEERE vreest, vertrouw op de HEERE,
Hij is hun hulp en hun schild.
20 De HEERE heeft aan ons gedacht: Hij zal zegenen,
21 Hij zal het huis van Israël zegenen,
Hij zal het huis van Aäron zegenen.
22 Hij zal zegenen wie de HEERE vrezen,
de kleinen met de groten.
23 De HEERE zal u meer en meer zegenen,

u en uw kinderen.

24 U bent gezegend door de HEERE,
Die hemel en aarde gemaakt heeft.

25 De hemel, de hemel is van de HEERE,
maar de aarde heeft Hij aan de mensenkinderen gegeven.

26 De doden zullen de HEERE niet prijzen,
evenmin al wie in de stilte neergedaald zijn.

27 Maar wij die leven zullen de HEERE loven,
van nu aan tot in eeuwigheid.

28 Eer aan de Vader en de Zoon
en de Heilige Geest

29 Zoals het was in het begin
en nu en altijd

en in de eeuwen der eeuwen
Amen.